

Gloymið ikki lutaseðilin

til 2. drátt í happadráttinum. SEINASTI SØLUDAGUR er í dag.

SOSIALURIN

Nr. 30

20. APRÍL 1963

36. ÁRG.

Soleiðis roynast

álitismenn

ERLENDUR PATURSSONUR Í ISLANDI SUM »VERJIA« FISKIMANNSINS.

ERLENDUR PATURSSONUR SUM UMBOÐ FØROYINGA OG FØROYA FISKIMANNA Í ISLANDI.

Tá ið niðurgangsstýrið í 1950—58, fólkaflakkurin og sambands-flokkurin og seinni gamla sjálfstýri »lumpaðu« sær landsins stýris vól í hendi, kom stegdur í.

Vega- og havnaarbeiði sum ikki vóru farin í gerð, men planlógð, vórðu stegdað.

Skipatalið fækkað og at kalla einki kom aftrat — ja, teir loyvd segja av nótum av okkara bestu skipum t.d. »Nólsoyar Páll«, hin tá stáligasti nýggi trolari okkara.

Einir 1500 fiskimenn og arbeiðsmenn máttu út av landinum at vinna sær arbeiði, flestir fóru til Íslands.

Tá var neyð og deyðin í durunum, um fiski og arbeiðsmenn ikki

finnu sær arbeiði, og pláss á skipum í útlandinum.

Men ikki var sum fótur í hosi at fáa peningin heim.

So skuldi fiskimannafelagið taka sær av hesari uppgávu.

Nú vildi eg sum fiskimaður fingið klárheit yvir, hvar ið tann mikli peningin, sum oddamenninir í F.F. skipaðu fyri skuldi rindast fyri heimflutta peningin og returnar av peningi fiskimanna, ið ofta stóð leingi á bankkonto, áðrenn avvarandi heima fingi hann, ja, hvar er hesin peningin farin? Returnar skuldi avvarandi fingið? Og hitt? Tað kann vel ikki vera ov nærgengið at biðja um kortini á borði í hesum!

Men so stóð í botni hjá fiskimanninum í Íslandi. Og formaður fiskimannafelagsins varð biðin at koma til Íslands fyrri at vera felagslímanna talsmaður og greiðari av flokkunum.

Og hann kom.

Men so hendi tað ótrúliga.

Tað var verri hjá fiskimanninum at finna hann og tað var hjá manninum at finna ná í hoydunga.

Nú ert tú ov mikið avgerandi og ov harður?

Men spyr fiskimenninar, sum vóru í Íslandi.

Tað var verri, so ringt sum eingin kann hugsa sær, siga teir.

Og fyrri fiskimenninar fór felagsins formaður Erlendur Paturssonur til Íslands at samráðast um fiskimark, at fáa aftur mist fiskirættindi.

Og hvør kann trúgva tí, men ta hendi tað ótrúliga, at hann Erlendur Paturssonur veruliga fór í dansk um skipi, hóast feroyskt sigldi til Íslands, men móttí ongatið á fundi til samráðingar.

Ikki satt!

Tað ber ikki til!

Jú, Tessverri: So var. Spyr bara íslenska ríkisstýrið.

Sóknist

eftir íbúð í Havn til eina familju.

Tlf. 2209.

HESS-O-DAN

Danmarks bedste eljekamin. Automatisk rundtræk og trækregulering.

Pf. VALDEMAR LUTZEN
Tórshavn

Frítíðin við lön til fiskimenn skrasett sum óvikiilig

Við uppskoti frá javnaðarmannum og undir javnaðarmanna forseti í landstýrinum kom ígjøgnum frítíð við lön til fiskimenn eins og tað áður eisini eftir uppskoti frá javnaðarmanninum var vunnin frítíðarlön til arbeiðararnar.

Hetta var stórt framtak lønarliga sær fyri fiskimenn.

Nú royndu reidararnir vegna ringar rakstrarumstøður at sleppa undan frítíðarlönini. Men tað var tíðliga greitt, at fyrr løgu skipari, enn at fiskimenn lótu ta vunnna frítíðarlönina aftur av hondum.

Trætari endaði tí við, at fiskimenn hildu frítíðarlön sín. Men nú vóna skipaiegarnir og reidararnir, at teir skulu vinna so mikið

ið stórrí seldir hjá lögtinginum.

Landstýrisins lyftu um hetta

sígt at vera líkið út.

Tað fall so statti Erlendi Paturssyni í lut at verða ein hovuds-tuðulin í tí stýri, sum fekk sermerkið av einum reidarastýri.

Hækkaðan byggistuðul til Kjar-an Mohr.

Hækkað beinleiðis stuðul til reidararnar.

Men enn er einki komið til fiskimannin.

(Frítíð við lön, forskotsrindan, minstuløn, prísveðbær til útróðarmenn, full pristalsvirkjan o.m. eru uppskoti og mál sum javnaðarflokkurin er komin við.)

sprenningum eitur fyribils at halda fram, eins og hevði henda nýggja koppingin ikki verið gjørd, m.a. av teirri orsök, sum longu er nevnd at henda nýggja koppingin ikki verjur fyri øll sløgin av barnalanningi.

Men tað er neyðugt at gera hana og eg vil mæla øllum í teimum nevndu aldursbolkunum til at mótast tann gamla koppingin hevur í summar mátt vist seg ikki at verja øll fólk so væl og so leingi sum henda nýggja ger tað.

H. D. Joensen,
landslektari.

Nú fer aftur at drípa

Tað er ikki lukklugt sum sprut-verkfallið í Svøríki hevur gjørt um seg. Í 7 vikur hevur verkfallið staðið við og hópurin av fólki hevur ligið í tosta. Nú er linni komin í størsti parturin av starvsfólkunum er farin aftur í vinnu, men tað kemur at taka vikur, áðrenn rúsdrekka av álvara kemur at verða tókt í vinbúðunum.

Meðan verkfallið hevur staðið við, er komið í liósmála, at aðrar »avleiðingar« eru komnar upp. Tað er m. a. greitt at munandi minni av fólki hevur sitið í varðhaldi í »skerpingunum« og brotsgerðirnar somuleiðis nógv færri.

Svenski medisinnalstjórin hevur í viðtali við svenskt blað sagt, at heilsuviðurskiptini undir verkfallinum eru munandi batnað. Hann tekur til, at tað var hugsandi, at svenska fólkið var so væl at sær komið, mentunarlíga og síðvejen-unarlíga, at alkohol kundi gevast leyst, men leggur hann aftrat, at »hetta var eitt mistak«.

Nýggj kopping móti barnalamningi

Frá túsdegnum hin 23. april og til leygardagin hin 4. mei í ár verður her í Føroyum kopping móti barnalamningi við nýggjum hátta-lagi. Koppingarevnið verður ikki sprænt inn undir húðina, men verður givið at taka inn — til smá-børn dryppað úti eina skeið av sukursjuvu, til stórrí børn og til-komin á sukurmola. Henda kopping verður ókeypis boðin øllum, ið eru millum 5 mánaðir og 40 ár gomul.

Tað verða læknar, sum saman við hjálparfólki standa fyri hesi kopping, sum ætlanin er skal fara fram í øllum bygdum í landinum. Læknarnir lýsa, hvør í sínum lækna domi, nær og hvar ið koppingin verður (flest allastaðni verður tað gjørt í skúlnum).

Av tí at tað tilsamans kunna koma umleið 23.000 fólk til hesar koppingar, og tað sostatt er eitt stórt arbeiði at fara undir og at fáa frá hondini uppi 2 vikur, verða øll biðin um at royna at mótast til tær tíðir, sum fráboðaðar verða framman undan.

Fólk eru ikki bundin at mótast, har ið tey búgva, men leggjast til í løuni betur fyri hjá teimum, kunnu tey venda sær til læknar, tá ið hann kopper í aðrari bygd. Tað er ikki læknunum loyvt at koppa í privatum praxis, tí mugu fólk venda sær til læknar tær frá-boðaðu tíðir, tá ið hann kopper.

Vanliga er einki hesi kopping (febrí), ella fólk sum vegna smittu kunnu ganga við onkrari sjúku (eitt nú meslingum) í kroppinum, ikki at lata seg koppa. Men best er í hvørjum einstakum fari, tá ið okkurt tilíkt er á vasi, at samráðast við tann læknar, sum hevur koppingina undir hond.

Fólk, sum vegna sjúku ella av onkrari aðrari orsök ikki eru sloppin at verða koppað í tíðarskeiðinum 23. april til 4. mei fáa høvi til í vikuni 6. til 11. mei at venda sær til lækna í teimum bygdum, har læknir býr.

Fólk (serliga børn) verða biðin um at hava við okkurt pappír, sum navn og føðingardagur stendur á (t. d. dónsedeilin ella gula koppingarseðilin). Hvørt einasta koppað fólk fær ein koppingarseðil, sum tey verða biðin um at goyma væl.

NORÐOYA SPARIKASSI

tlf. 5043

stovnaður 1919

tlf. 5043

Sparikassin er opin kl. 10—12 og 14—16, leygardag 10—12½.

Lán verða givin móti veð í jørð og bygningum.

Renta av innskoti er 3½ % p. a. og av innskoti uppi uppsøgn 4 % p. a.

Heldur tú ikki SOSIALIN?

So bílegg hann hjá postverkinum!

SJÓNLEIKARHÚSIÐ

Tlf. 1131.

Leikaraskeið Havnar Sjonleikarafelags

forir fram:

»EYDNURÍK FERÐ« eftir Thornton Wilder.

»SVANIN« soloballett við Marnu Nielsen.

»BARSILSTOVAN« sjónleikur í 3 portum eftir Ludvig Holberg.

Leygarkvöldið 20.4 kl. 8, sunnukvöldið 21.4 kl. 6, mánaðkvöldið 22.4 kl. 8 og týskvöldið 23.4 kl. 8.

Og tað verða helst ikki fleiri framförsur enn hesar.

Atgongumerki á 5 kr. fást í Sjonleikarhúsinum gerandisdagur kl. 12—1 og 7—8 og sunnauðag kl. 5—6.

Program á 50 oyru.

HVAT GJØRDI:

Erlendur Paturssonur á Lundunnav fundinum um fiskimark? Ella var hann als ikki har, ið hann skuldi verið fyrsti maðurin?

HVAT GJØRDI:

hann í Íslandi fyrri fiskimenn?

HVONN VALDI

Fiskimannafelagið at fara til Íslands at samráðast við íslenska ríkisstjórnina um fiskirættindi feroyinga í Íslandi?

Hvussu nógvum fundum var hann á? Ella var hann á ongun fundi.

HVOR SIGURD

fjarritaði til Íslands eftir Erlendi Paturssyni at koma heim beina-vegin, tá ið hann var í Íslandi fyrri at vera við í samráðingunum við ríkisstjórnina har um fiskirættindi har uppi?

HVOR SEGÐI

undir samráðingunum í ministeri-um um fiskimark?

»Vi holder på havenes frihed«?

HVAT VAR URSELITIÐ AV HES-UM SLAGORÐI?

3 sjómila fiskimark við Føroyar út frá krønglutum linjum galdandi frá 1957—67 stóð fast, alto »haves frihed« fyrri bretar.

HEVUR HÁKUN DJURHUS

LOGMAÐUR GJØRT ONNUR »BROGG«?

Hundaskipið fekk hann til Klakksvíkar.

Nú er spurningurin, um hann verður at gera stórrí bragd sama-við atem-monnunum enn við Kristjani.